СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 78. Джерзі Ситі, Н. Дж., пятниця 3-го квітня 1936. — VOL. XLIV. No. 78. Jersey City, N. J., Friday, April 3, 1936. THREE CENTS

РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ НА ПОМІЧ РУЗВЕЛТОВІ

ВАШИНҐТОН. — Джордж Бері, один з чільних провідників робітничої юнії друкарів, подав до відома вістку про створення так званої робітничої безпартійної ліги для політичної допомоги президентові Рузвелтові, себто для піддержки його при виборах.

Бері каже, що він уже зорганізував для допомоги Рузвелтові коло 300 робітничих провідників, між ними Джана Луиса, президента майнерської юнії, та Сиднія Гилмена, президента кравецьких робітників. Ліґа буде старатися добиватись піддержки з боку Американської Федерації Праці.

НА ЩО ПОВСТАЛА ОРҐАНІЗАЦІЯ ТАВНСЕНДА?

ВАШИНҐТОН. — Перед слідчим комітетом палати послів ставали дальші свідки в справі плянів пенсії на старі роки.

Роберт Клементс, один з визначних основників так званого руху Тавнсенда, признав перед комітетом, що д-р Тавнсенд при орґанізуванні своєї групи думав, що орґанізація може принести йому величезні приходи, що „можуть колись сягнути до мілонів".

Свідок заявив, що так звані „лицарі" „Леґіону Тавнсенда" самі складають для руху річно 130,-000 долярів.

АРЕШТ ГОЛОВНОГО ТОРГОВЦЯ ЖИВИМ ТОВАРОМ.

ГАТ СПРИНҐЗ (Аркенсо). — На основі варанту, виданого федеральним судом у Ню Йорку, арештовано тут Чарлза „Локі" Лучіяну, 39-літнього „боса" рекету розпусти.

Нюйорський прокуратор домагався, щоб суд установив заруку щонайменше на 200,000 долярів, але суд пустив його по зложенню кавції в сумі $5,-000. Одначе пізніше на вперте домагання нюйорського суду його знову арештовано.

Прокураторія каже, що Лучіяна заробляв з проституції 10 міліонів долярів річно.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МАЄТОК КАНАДИ ЗМЕНШИВСЯ.

ОТАВА. — Домініяльний міністер торговлі й промислу обчисляє, що маєток Канади виносив у 1933-тім році 25 міліярдів 768 міліонів долярів, тоді як у 1929-тім році він вартував 31 міліярдів 275 міліонів долярів.

Вартість сільських господарств упала з 6 міліярдів 300 міліонів на 4 міліярди 760 міліонів долярів.

За той час зросла вартість парових залізниць і телефонів.

ВИБУХ ЛІТАКА В ПОВІТРЮ.

БОФАЛО (Ню Йорк). — Тут вибух у повітрю пасажирський літак підприємства „Америкен Ер Лайнс", що летів з Ню Йорку на захід. Підчас експльозії згинув пільот і один робітник підприємства, що їхав на літаку.

Катастрофа скоїлася з невідомої причини, коли літак летів крізь густу хмару снігу на висоті 2,-600 стіп.

ЖІНКИ ПОЧИНАЮТЬ БОРОТЬБУ З ВЕНЕРИЧНИМИ НЕДУГАМИ.

НЮ ЙОРК. — У Міськім Жіночім Клюбі відбулися збори жінок у справі боротьби з венеричними недугами.

Збори постановили почати бойову акцію, щоби показати громадянству на небезпеки венеричних недуг. Жінки хочуть зясувати громадянству цього міста, що тут є принаймні міліон людей, хорих на сифіліс і інші тяжкі венеричні недуги.

Бесідниці таврували гостро фарисейство громадянства, котре з фальшивої стидливости промовчує цю важну громадську справу.

ДОВГО СПИТЬ.

ОҐЕЛСБІ (Илинойс). — Джозеф Леґен, 30-літній робітник у цементовій фабриці, заснув іще 20-го березня 1935-го року й іще досі не пробудився.

Його батько каже, що сина оглядали 9 лікарів, але не можуть знайти для нього ради. Вони назвали його недугу сплячою хоробою та приписують її якійсь недузі нервового стрижіня. Родина недужого кормить його три рази денно.

УПАВ ВЕЛИКИЙ МИГУНЕЦЬ.

ЛИНТОН (Індіяна). — Цю околицю освітив у ночі великий блеск невідомої причини, за котрим наступив сильний вибух. Креймер, сільський почтар, взявся шукати причини явища й відкрив тут у землі велику яму, шість стіп завширшки. Він певний, що це впав великий мигунець, себто уривок небесного тіла. Упав він недалеко від так званого памятника осередку населення Америки.

Проф. С. А. Малот з індіянського університету, котрий збирається добути цей мигунець, каже, що він не знає випадку, щоб мигунець лишив по собі кратер.

Допомагаймо українцям, потерпілим від повені

Грошеві жертви можна слати на таку адресу:

„OBYEDNANYE"

P. O. Box 122. Hudson Termirnal. New York, N. Y.

ЗНОВ КРИТИКУЮТЬ ГЕРСТА В СЕНАТІ.

Сенатор Швеленбах зо стейту Вашинґтон, член лабістичного комітету, виголосив у сенаті у Вашинґтоні промову, в котрій таврував гострими словами ґазетярську політичну діяльність Вилієма Рендолфа Герста. Сенатор закидав Герстові, що він визискував своїх ґазетних робітників, що його ґазети займаються оголошуванням крадених документів, добутих підкупством та що він фальшує часто ці документи. Він називав Герста пропаґатором фашизму в Америці та казав, що будуючи собі баварський замок у Каліфорнії за 15 міліонів долярів, Герст три рази стинав заплату своїм робітникам.

Сенатор Швеленбах говорив, що Герст бере великі гроші від ґазолінових підприємств за оголошення та пише статті в користь цих підприємств.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА.

В Киеві відкрито виставу українського народнього мистецтва (вишивки, ґобеліни, кераміка, тощо). Большевики приписують собі цю виставу як „яскравий вияв всебічного розквіту культури Радянської України у великій сімї щасливих народів країни соціялізму" (з промови А. Хвилі). І цю виставу праць українського народу, що мають віковічну традицію, використано для того, щоб виголошувати голосні промови про те, як „життя українського народу яскраво розквітає величними, радісними фарбами нашої сталінської епохи". Та як у дійсності „розквітає" оте життя у Східній Україні, кожному з нас надто добре вдомо.

ЗА ЗЛОВЖИВАННЯ.

Львівський апеляційний суд розглядав справу емеритованого капітана польських військ, Врубля, відзначеного ріжними численними ордерами, якого станиславівський суд засудив був на 2 роки вязниці за грошеві зловживання, зроблені ним в характері ліквідатора на терені товмацького повіту. Разом з ним засудив суд на такуж саму кару і за те саме інкасента повітового виділу. Львівський апеляційний суд присуд суду першої інстанції затвердив відносно обох підсудних, а крім того відібрав Врублеві на 5 літ громадянські та публичні права й всі військові відзначення, між якими було відзначення „Віртурі Мілітарі".

КАНАДА ДІСТАНЕ НОВУ КОНСТИТУЦІЮ.

У грудні минулого року відбулася в Отаві домініяльно-провінціональна конференція, в котрій взяв участь домініяльний міністер судівництва і провінціональні ґенеральні провідники. На тій конференції обговорювано справу зміни конституції Канади, відомої під іменем Британ Норт Америка Акт-у. Конференція рішила створити спільний правничий комітет, котрий уложить проект нової конституції. Перед кількома днями той комітет почав працю в Отаві.

Нова конституція буде відома під назвою „Канадійський Акт" і його ухвалить британський парлямент як імперіяльний акт, а рівночасно канадійський парлямент переведе його в себе як домініяльний акт. Загальні лінії нової конституції обговорено докладно на конференції домінії з провінціями. До конституції ввійде окремий уступ, який постановляє, що відтепер сама Канада матиме право змінити конституцію, чого теперішня конституція не допускає. На таких засадах побудована конституція Австралії і Полудневої Африки. Проект нової конституції ухвалять спершу провінції, а опісля він піде до парляменту англійського в Лондоні і домініяльного в Отаві.

ВЛАСНИК ВЕЛИКОЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ПОСІЛОСТИ ОТРУЇВ ДИТИНУ ФОСФОРОМ.

Служниця Секерська мала дитину, якої батьком був власник великої земельної посілости на Поморю, Ервін Шмальц. Шмальц постійно намовляв служницю, щоб вона позбулася дитини. І дійсно, дитина перед кількома днями нагло померла. З уваги на те, що дитина померла серед дуже таємничих обставин, переведено секцію трупа. Секція устійнила, що дитину отруїли білим фосфором. У бюрку Шмальца знайдено рештки отрує. Шмальца арештували і він стане перед судом за отроєння дитини.

НЕ ЛИШАТИ БЕЗ ОПІКИ ДІТЕЙ ВДОМА!

В Підгородцях, пов. Стрий, Сивуляки лишили в хаті без опіки дитину, свою 2-літню донечку Софію. Дитина з печі впала до кітла з кипячою водою, що стояв на кухні, й так сильно попарилася, що по кількох годинах померла.

ПЛЯН ІМІҐРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

Ґенерал М. Л. Горнбі з Летбридж написав брошурку, в котрій широко розводиться про іміґрацію з Англії до Канади і переслав її кожному послові в домініяльнім парляменті. На думку ґенерала Горнбі більша скількість населення в Канаді облекшилаб податкові тягарі, збільшилаб рух на залізницях, а що найважніше, обнизилаб число безробітних. Булоб тоді багато праці при будові домів для поселенців, при будові й направі доріг і т. подібне.

Канада повинаб мати щонайменше 25 міліонів населення, пише Горнбі, щоб добре розвивалась і щоб був у ній добробут. Іміґрацію треба вести пляново; отворенням брам без обмежень не розвяжіться питання. Попередньо зроблено багато помилок при заселюванні Канади. Пускали багато людей, що не визнаються на хліборобстві, без відповідних фондів на розведення господарств. Уряд не наглядав над поселенням й не опікувався ними, полишаючи їх власній долі.

В пляні ґенерала Горнбі є забезпечити іміґранта домом і землею під доглядом досвідченого рільника, також забезпечити в готівку до часу, поки він сам не зможе вдержатися власними силами.

Горнбі порозумівався з членами британського парляменту в справі свого пляну, і вони вважають його плян корисним для поселення надвишки британського населення на степах західньої Канади.

ХТО НАЙБІЛЬШ ВІДВІДУЄ НІМЕЧЧИНУ?

Минулого року (1935) з чужинецьких туристів приїхало до Німеччини найбільше анґлійців — 14,387, а дальше американців — 12,800, а врешті шведів — 12,554.

МАВ ПРИ СОБІ 62 ПАШПОРТИ.

Фінляндська гранична сторожа арештувала цими днями коло московської границі одного мужчину, підозрілого в пачкуванні. Підчас ревізії знайшли при нім 62 пашпорти. Між ними було 16 польських, 6 анґлійських, 2 австрійські, 9 швайцарських, один італійський, 7 мадярських і 2 чехословацькі. Арештований твердив, що він є колекціонером пашпортів та що за один пашпорт платив від 5 до 15 долярів.

ПРИСУД У СТРИЙСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

СТРИЙ (Галичина). — Запав присуд у процесі проти 26 підсудних, обвинувачених у приналежності до ОУН та за події у Верині. Боронили підсудних: д-р В. Старосольський, д-р Гарасимів, д-р Лужецький, д-р Калуський і м-р Я. Падох. Кажуть, що промова д-ра Старосольського залишила своїм змістом і формою незатерте враження. Говорив він чотири і пів години. Інші промови були глибокі думками й оставили гарне та корисне враження. Все те не змінило настроєння польського трибуналу до підсудних. Зачисливши підсудним амнестію, вимірено такі кари:

Паньків Іван на 8 літ вязниці, Томицький Микола 8 літ і 6 місяців, Проців Степан 8 літ, Проців Гриць 8 літ, Корда Іван 8 літ і 6 місяців, Угера Михайло 9 літ, Гринів Роман 7 літ, Табанський Микола 5 літ, Пришляк Евген 4 роки, Горак Михайло 4 роки, Максимів Федь 4 роки, Гриць Андрій 4 роки, Мух Михайло 2 роки і 6 місяців, Николишин Олекса 2 роки, Круць Онуфрій 3 місяці.

Засуджені приняли присуд спокійно.

АПЕЛЯЦІЙНА РОЗПРАВА ПРОТИ БАНДЕРИ І ТОВАРИШІВ.

ВАРШАВА (Польща). — Окружний суд у Варшаві переслав до апеляційного суду 31 томів актів процесу за вбивство мін. Перацького. Розправа проти Бандери і товаришів перед апеляційним судом відбудеться при кінці травня б. р. Засуджені на досмертну вязницю, а саме Бандера, Лебедь, Карпинець, Климишин і Підгайний, перебувають у вязниці Св. Хреста. Засуджена на 15 років Гнатківська сидить у вязниці для жінок у Фордоні, Зарицька перебуває у вязниці у Львові. Малюца, Мигаль, Качмарський, Чорній і Рак сидять у вязниці в Равічу.

ОДНОГОДИННИЙ СТРАЙК У ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — Соціялістична партія, зглядно соціялістичні орґанізації, проголосили одногодинний робітничий страйк на знак протесту проти крівавих подій, що скоїлися в Кракові, де поліція стріляла до демонструючих робітників. Польський уряд подає у своїм комунікаті, що це соціялісти хочуть внести заколот у краю до спілки з жидами. Кажеться далі, що таким поступованням соціялісти допомагають зростові антисемітизму в Польщі. Наслідки цього вже є, бо у Вильні знов зачалися виступи проти жидів.

ПАЧКУВАЛИ ДО СОВЄТІВ.

ВАРШАВА. — Арештовано 32 жидів, обвинувачуючи їх про незаконне перепроваджування польських горожан з Польщі до Совєтів.

АРЕШТУВАЛИ КОМУНІСТІВ.

ВАРШАВА. — Політична поліція повідомляє, що зліквідувала тайну комуністичну орґанізацію, арештувавши 60 осіб, між якими є визначні комуністичні діячі, що вели в Польщі большевицьку пропаґанду.

НЕЗАДОВОЛЕНІ З ВІДПОВІДИ ГІТЛЄРА.

ЛОНДОН. — Гітлер заявив державам, що підписали льокарненський договір, що він погоджується з тим, щоб не збільшати військової сили в Ренщині в часі найближчих чотирьох місяців. Але тесаме мають зробити Франція і Бельґія по своїм боці Рену. Він теж годиться на установлення міжнародньої комісії, яка пильнувалаб, щоб те зобовязання було виконане. Британський уряд відразу відповів, що ця відповідь не є вистарчальною. Супроти цього заряджено тайні наради французького, бельґійського й анґлійського ґенерального штабу.

АВСТРІЯ ТЕЖ НЕ ДЕРЖИТЬСЯ ДОГОВОРІВ.

ВІДЕНЬ. — Австрійський канцлер д-р Курт Шушніґ проголосив обовязкову військову службу, яка треватиме від 18-го до 42-го року життя. Таке проголошення являється явним нарушенням сен жерменського договору.

ІТАЛІЯ РОЗБИЛА ЦІСАРСЬКУ ҐВАРДІЮ.

АСМАРА (Еритрея). — Італійський военний комунікат подає, що розгромлено армію, якою доводив сам цісар Селясі. Нараховують найменше 7,-000 убитих по етіопській стороні.

ВВАЖАЮТЬ, ЩО ВІЙНА СКІНЧЕНА.

РИМ. — В цілій Італії панує велика радість зприводу італійських побід в Африці. Надіються тепер дуже скорого укінчення етіопсько-італійської війни.

В МОНГОЛІЇ НІБИ ВІЙНА.

МОСКВА (Росія). — З Улан Батор, столиці зовнішньої Монголії, доносять, що там ведеться дійсна війна. На пограниччю між Манчуком і Монголією є стрілянина між японськими частинами і монгольськими. В боротьбі беруть участь тенки і літаки.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРЕСОВА КООПЕРАЦІЯ

Вже багато разів писалося на сторінках нашого орґану про те, що треба знайти якусь спільну мову між тими, що працюють в українській пресі в Америці. В краю є вже така станова орґанізація робітників пера: письменників і журналістів. І річ природня, що повинна бути така установа і в Америці. Думаємо, що тут та справа куди важніша. Бо попри ту працю, яка спадає на українських робітників пера чи на українську пресу в старім краю, а про яку треба інформувати український загал в Америці, треба тут мати на увазі ще окремі завдання, якщо хочемо вдержати українське життя в Америці й діставати звідси якнайдовше і якнайбільшу допомогу українському народові в старім краю. За цю працю ми є відповідальні. Це значить, що ми відповідальні за будучність американської України. А тимсамим ми відповідальні за те, щоби були схоплені якнайскорше і якнайкраще ті проблеми, що звязані з тою новою будучністю, яка опиниться в руках того покоління, що виросло на американській землі й виховалося під впливами, відмінними від тих, що заважили на способі життя і на почуваннях та розумованню старшої ґенерації.

Беручи це під увагу, не тяжко прийти до переконання, що в такій важній справі, коли народжується нове життя в нових обставинах, повинна бути якась тісніша кооперація між тими чинниками, що на це життя впливають. Значить, повинна бути в першу чергу така кооперація між українською пресою, між тими, що в тій пресі працюють, що їй надають напрям.

До цього можнаб іще додати, що ті, що взивають українського робітника до організації в робітничих юніях, чи в ріжних інших установах, повинні теж відчувати потребу свого власного обєднання, щоб організаційно послужити краще ідеї, або хоч організаційно боронити принаймні своєї гідности, коли вже не своїх життєвих, робітничих інтересів.

Та як би з тими всіми справами не було, тісної кооперації української преси в Америці вимагає життєвий інтерес української іміграції, вимагає цього цагальний український інтерес. Тому вважаємо позитивним явищем, коли по гробовій мовчанці цілої нашої преси в Америці щодо давніше порушуваних нами цих питань підніся тепер такий голос у часописі „Наш Стяг". Думаємо, що справа ця не пропаща. Вона далі на часі. І добре буде, коли хоч тепер піднесуться голоси українських пресових робітників в Америці в справі потреби духового обєднання української преси в Америці біля певних усім нам спільних і дорогих цілей. І треба такого обєднання навіть і на те, щоб уся українська преса в Америці стала наскрізь культурною.

О. С.

НОВЕ ВИДАННЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ „УКРАЇНІЗАЦІЇ"

Це видання появилося не в Києві і не в Харкові, а... на Волині. Як відомо, Волинь це окремий „віляєт". Там робиться окрему політику щодо українців. Про долю наших, умерлих у зародку, кооперацій, шкіл, Просвіт на Волині ви мабуть знаєте з часописів. Тут же хочу звернути увагу на другий бік медалі, на другу сторону тої політики влади супроти українців на Волині.

Є це власне ота живцем позичена в большевиків „українізація". Цебто користання українським словом для вщеплення українським масам неукраїнських ідей і переконань.

Перед нами кілька чисел чепурно виданого журнальчика для дітей. **„Сонечко", український двотижневий часопис для дітей.**

Щоу у тім журнальчику українського і чого вчить він українських дітей?

Передусім хто його видає? Видає його сенатор Йоахим Волошиновський, поляк з Поділля. Ось число 3-те. На першій сторінці портрет президента Мосціцького. А потім стаття „Який це гомін несеться по всій Польщі? Жий нам, пане президенте, якнайдовше, керуй нашою Батьківщиною якнайкраще"! А дальше побажання, які нібито українські діти складають президентові: „Глянь, Пане Президенте, на нас, українських діточок" і навчи нас працювати „для добра нашої спільної „Батьківщини" і т. д.

В числі 4-тім на першій сторінці світлина польського корабля „Маршал Пілсудскі". Дальше мова про те, що „поморська земля була споконвіку землею польською". Ще дальше „В річницю смерти Тараса", а в цілій статті ні одного слова про Україну. В ч. 5-тім уже більше про Шевченка. Знову стаття. З неї довідуємося, що був собі Тарас кріпаком мужиком. Аж „у Вільні познайомився він з полькою з Варшави, й тоді **перший раз** пізнав та глибоко відчув свою людську гідність". Перед тим — ні! „Полька перша пробудила в нім свідому думку і змінила любов до волі". Коли отак вийшов Тарас у поле, зачав віршувати. Але що? Зачав віршувати про те, що „треба сіяти між людьми любов, братолюбіє, всепрощення" і любов до рідного краю, але до якого — „Сонечко" промовчує. А головне проповідував, щоб „усі словяни обєднались у спільну державу".

А щоб дати дітям поняття, що саме писав Шевченко, передруковують „Тополю"...

Дальші числа в тім самім дусі. За певним, сумлінно розробленим пляном: 1. Вбивати в голівку дитини, що чуже, то своє. 2. Що те чуже треба любити. 3. Своє теж, але таке, щоб у нім, не дай Боже, не було ворожости до несвойого. Своє — це лише закутина, провінція, звичаї, поезія, мова.

Колись большевики, щоби приєднати до себе українців, коли спомини були ще свіжі про українську державність, запровадили „українізацію". Але хутко в „українських" книжках, в „українських" академії, в „українських" театрах пішла проповідь згідного співжиття з росіянами, а потім вихвалювання „нашого" Леніна, „нашого" Сталіна, нарешті „нашої" Москви...

За цю ґеніяльну ідею взялися і по цей бік Збруча. Щоб засимілювати українську дитину спершу державно, а потім культурно. Прищепити любов до існуючого ладу, звести український патріотизм до любови своїх місцевих звичаїв, рідної мови, слова. Але й те, щоб у тій рідній мові проповідувати зовсім не рідне, а чуже і далеке.

Такими шляхами простує тутешня політика в краю. На це дивляться пани з УНДО і мовчать. А „Нова Зоря" епископа Хомишина з д-ром О. Назаруком навіть радить українським послам у соймі приступати до спільного клюбу з Петями Певними, себто з тими, які йдуть разом з видавцями „Сонечка".

Цікаві часи переживаємо!

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

СОВЕТСЬКА ПРОПАҐАНДА В АНҐЛІЇ

Приїзд до Лондону на похорон короля Юрія советської делеґації, довгий побут в Анґлії нового маршала Тухачевського, його відвідини всяких військових інституцій мали на меті започаткувати дуже бажане Советам зближення між СССР і Великою Британією. Воно малоб евентуально довести до заключення потрійного союза між Советами, Францією та Великою Британією, себто відновлення давньої традиції, тільки що при змінених фіґурах.

Щоб прихилити на свій бік також і більш консервативні військові круги, привезено до Лондону фільму, зняту підчас маневрів большевицької армії в вересні м. р. біля Києва. Цю фільму висвітлювано тільки перед запрошеними гістьми, спершу в советській амбасаді, опісля одержало його міністерство війни і закордонних справ для запрошених експертів та гостей.

Як зачувати, анґлійські військові круги не дуже то переконані боєздатністю советського жовніра і военними методами советської армії. Непрактичним видається для анґлійців скидання жовнірів на легкопадах з літаків поза ворожими лініями, бо це ледви чи буде коли можна зробити непостережено. Літаки для транспорту є найбільшого типу, з чотирома машинами, які можна почути на кілька миль віддалі. Жовніри, які поволі спадають з легкопадами на землю, становлять знамениту ціль для кулеметів.

Фільма знимана в Києві та в селах біля Києва. Населення сіл, яке вислано витати армію — співає українські пісні („Ой летіла горлиця"). Натомісць відділи військ вигукують всякі „частушки". Пояснення до фільми подається російською мовою. Київ, як видно з фільми, трохи підбілений, але в центрі міста слідно мало нових будівель. Більшість вулиць все ще брукована камінням. Населення одягнене бідно, зовсім не стрічається між ним стрійних, европейських жіночих уборів. Переважає біла полотняна блюзка, часом вишивана, дівчата без капелюхів. Написи на склепах („казьонних") по українськи, але є й іншими мовами.

Сама фільма представляє оборону Києва. Червона Армія боронить його. Синя наступає. Синя Армія має вдвоє стільки піхоти, що Червона, пять разів стільки артилерії, а тенків всемеро стільки. Завдання Червоної Армії — здержати наступ Синіх аж до хвилі, коли наспіє резерва Червоної Армії для оборони міста.

Наступ на Київ почався дня 13. вересня прорванням лінії Червоних тенками Синьої Армії. На фільмі представлений ввесь перебіг маневрів, наступ тенків, оборона проти них і ін. Червона Армія розмістила на полях, через котрі наступали тенки, десятки „гнізд" машинових крісів. Вони поховані в чистому полі в той спосіб, що зверху їх зовсім не видно. І залога і машинові кріси, а навіть полеві гармати, заховані в ямах, прикритих дверми і замаскованих зверху наче стерню. Двері нагло відчиняються, показуються скорострілі, обстріл... ворожого тенка, а коли тенк уже дуже близько, скорострілі ховаються, двері зачиняються і тенк переїздить понад ним... Це дуже гарно виглядає, але чи цей спосіб практичний, то інша справа.

Цікава теж переправа через річку Ірпень. Малі тенки-амфібії, перепливають річку вплав, таксамо й кавалерія. Для артелерії та піхоти поставлено понтонового моста. Кавалерія відіграє в тих маневрах велику ролю. Кілька разів видно атакуючі кольони їздців з голими шаблями. Наступають чистим полем.

Другого дня маневрів Синя Армія виконала повітряний напад на Київ. Загуділи сирени і все населення Києва зникло з вулиць. Кондуктори трамваїв, які стали серед дороги, натягають газові маски, таксамо й міліція, що поховалася під деревами. Літаки кружляють понад містом і „пускають газ". По якомусь часі їх „вдалося відігнати", на вулицях міста показується пожарна сторожа з хеміяліями і невтралізує вбивчий газ, що залягає над містом.

Рівночасно, коли переводиться газовий напад на Київ, поза лінією оборони Червоної Армії Сині скидають відділи піхоти із скорострілами. Майже тисяча легкопадів паде на землю. Біля них великі літаки осідають на полі та виладовують легкі тенки, легку артилерію й авта. Все поза боєвою лінією Червоних. Дуже ефектовно все виглядає, але рівночасно аж надто театрально і нереально.

На третій день маневрів надходить механізована резерва Червоної Армії, відкидає Синіх, маневри кінчаються промовою Ворошилова і гопаком при „гармошці".

При ґенеральному штабі видно багато чужинецьких представників, французів, чехів та кількох італійців.

Чи фільма викликала в Лондоні бажаний результат — можна сумніватися. Хіба може перестерегла! — **(Укбюро, Лондон).**

ПІЛСУДСЬКИЙ ПРО РЕВОЛЮЦІЮ І РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ

Начальний редактор „Ґазети Польської", віцемаршалок Б. Медзінський, розповідає в 66 і 67 числі згаданої ґазети про враження, яке викликала на нього перша стріча з маршалком Йосифом Пілсудським. Розповідає він між іншим таке:

„Переїжджаючи через Краків, опинився я на невеликих сходинах, зложених з кількадесятох осіб, і там вислухав прелекції Пілсудського. Не тямлю її титулу і ніколи не бачив я її друком. Пілсудський говорив тоді про революційні події року 1905 і чергових. Виступав проти того, щоб їх уважати за події великої міри; іронізував на тему поширеної тоді назви „Велика Революція"; твердив, що ті події слід трактувати як невмілу пробу революції, яка своїм вислідом вказувала, що помилкою є числити на перемогу в боротьбі з могутністю царату, коли оперується тільки бравнінгом і кепською бомбою. Що це може дати результати тільки доти, доки мається до діла з поліцією і жандармерією, але кінчиться усе, як у гру входить військо. Бравнінґи проти крісів, мавзери проти скорострілів, бомби проти артилерії — це „покушеніе з негодними средствами". З військом може боротися тільки військо. Дальше говорив Пілсудський про психіку людей, що творили тодішнє наше середовище. Дошкульно кинув собі з тих, що самі себе вбирають в авреолю великих революціонерів, мучеників титанічних змагань, які вважають себе досмертними героями, що мають за собою боротьбу свого життя. Говорив при психіку, що є гідна тільки людей сходу, які, отершись о вязниці, відчувши брутальність жандармів або салдатів, з дитячим обуренням презентують Европі свої ґудзи і рани, якби ті, що їм вони виповіли боротьбу, до яких кидали бомби, були взаємно обовязані зі своєї сторони відповідати куртуазією, почестями і вдячністю. А чейже боротьба є боротьбою і репресія ворога є найбільше природньою і зрозумілою річчю, що її слід сподіватися, коли йдеться на боротьбу. Говорив дальше Пілсудський глибоко погірдливим способом про ту „інтелігентську гниль", що зі зломаною волею і „ніжними" нервами пересиджує по каварнях Львова і Кракова, Відня і Парижа; про двацятькількалітніх „ветеранів", які вважають, що їм належиться досмертний подив і співчуття з того приводу, що котрийсь з них дістав від салдата прикладом у зуби або пересидів кілька тижнів на Павяку; які думають, що ці вчинки були „великою революцією", а вони є „великими революціонерами" та не потребують уже ніколи виставляти носа поза каварню. На думку Пілсудського, наше покоління має боротьбу щойно перед собою, а минувшину останніх років слід трактувати радше як досвідний матеріял.

„Тямлю до сьогодні те великанське враження, що зробило на мене таке поставлення справи. Все те, що говорив Пілсудський про „велику революцію", видалося мені невідпорно льоґічне і правильне; все те, що сказав про інтеліґентську гниль і про недоспілих мучеників недоспілої революції — трапило повним вантажем у мене".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр .св. О. Николая ,від. 78, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 5 квітня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Кождий член має бути на зборах і вирівнати свої довги, бо в противнім разі буде суспендований. — Теодор Стеців, пр.; Антін Бончаа, кас.; Андрій Бончак, секр.

ПЕТЕРСОН, Н. ДД. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 4. квітня, в годині 7-мій ввечір, в гали під ч. 435 Мейн вул. Просимо членів вирівнати залеглості, бо в противнім разі будете суспендовані. Рівнож ті члени, котрі не заплатили одного доляра по померші членів, хай заплатять ан тих зборах. Придержуйтеся свого статута і ухвал. — Василь Матійчук, предс.; Сергій Вінясьркий, кас.; Антін Вакулінський, секр.

УЛАС САМЧУК

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частинах.

Частина друга.

Передрук заборонюється! — Авторські права застережені.

40

— Добре. Читайте далі.

...„кажуть, что уряди мадяри у нас занимали і по-мадярськи вели, от тепер будут вести наши русини, тоб-то українци. То не думайте, что то так легко. Скажіть, кто у нас і із нас годен от разу вести, провадити службу, на пр. жупана, поджупана, журата, новтароша і пр. по-українски? Ви думаете, что Васиь буде жупаном, Митро поджупаном. Гаврило журат, Гриць новтарош і пр. Ніт, тоти чиновства займут українці, а ви: Василь, Митро, Гаврило як був, так і будеш на заді, бо ти еще до того не способний.

— Добре, добре, — підхватює Йонаш. Далі, пане докторе...

„Пан доктор" підріс і голос зазвучав певніше.

„Всі народи признають, тепер одні другим їх народну честь, имя и историю, а наши братя-українці нам ніт. Они кажут, что ми не били, не есьме и не маеме бити русинами, лиш українцами...

Дррр! Дррр! Дррр! — Телефон!

— Пардон. Одну момент. Йонаш швидко підходить до телефону.

— Гальо! Тут Йонаш. Сільська... Що? Втік? Як втік? Хто напав. Сто чортів. Зараз телефонуйте до поліції. Раз-два! І він різким рухом загачує слухавку.

— Чорт би його забрав, утік Цокан!

— Як? — сіпнувся Пластун.

— Холера його знає як. Його везли у важливій справі до мене й по дорозі напала якась банда. Це просто чорт знає що. Тут щось недобре. Тут хтось замішаний сторонній. Казав же я... казав! Ні!... На маеш. Бий його сто громів, тепер можемо мати халепу!

Він гасав по кімнаті, мов скажений. Хватає капелюха й біжить надвір, але по хвилині вертається.

— Нікуди серед ночі бігти. Треба закликати військо, щоб зробило стежу.

Пластун виявляє бажання й собі щось робити, чимсь проявити себе в такий скрутний мент, але всі його наміри лишаються без наслідків. Треба щось робити, це ясно, але що? І він метушиться, бігає по кімнаті разом з Йонашем і думають, що робити...

І дійсно, моя пригода наробила більше гармідеру, ніж убивство Розенкраца. Цілу ніч деркчали телефони. Цілу ніч, зо всіх кінців збігалися „відповідальні чинники", зачиняли віконниці, ставили сильну варту та й радили, радили, радили.

Рівночасно відділ кіннотчиків, зробивши основну розвідку, вислано в напрямку Репегова. По дорозі, де річка Лазещина робить закрут і добігає до устеріки з Лопушанкою, знайшов він трьох своїх вояків. Вони живі і здорові лежали горілиць на землі, тільки мали звязані руки й позапихані роти. Від переляку сердеги не могли нічого оповісти, а тільки ахали. Їм видалося, що та банда складалася з цілої сотні, що всі „вони" обнизані бомбами, скорострільними стрічками в бескидських волохатих шапках. Вони переплинили коні, зсадили й повязали варту, а Цокана тими самими кіньми відвезли в напрямку Репегова.

Кінний відділ відразу пустився на здогін, але доїхавши до того місця, де дорога повертає на Репегів, зупинився й далі не ризикнув... Оглянувши темноту й понюхавши тишу, вершники щасливо повернулися до Ясіня.

Йонаша мучила жорстока думка, чи не замішана в цю справу Кіті. Хто повідомив напасників? Яким чином вони дізналися, що Цокан буде там їхати?

Але тієї ночі неодин Йонаш не спав і турбувався. Не спала й турбувалася ціла мадярська й жидівська громада Ясіня. Причиною того було, що старий Сруль Ціпетович, рижий сторож окописька, сидячи в своїй одинокій напівзруйнованій дірі, задумав зробити огляд свого мертвого володіння й вийшов надвір. Ніч темнюща. Білі камені окописька ледь маячать у темноті. Сруль піднімається покопирсаною доріжкою під гору до краю окописька й мурмоче молитву. І раптом видалося йому, що зовсім недалеко на ґруні Хрест хтось вистрілив. Сруль був сьогодні в селі й досить наслухався про те, що зза гір мають прийти якісь страшні вояки. Блискавично пригадалася йому також вчорашня подія з Розенкранцом. Всі подробиці того страшного, неймовірного вчинку яскраво зявилися в його уяві, „коли Лейбу схопила червона пальката рука за карк, а друга вдарила його стрільном по ярмурці". Жінки репетують, діти мруть з переляку. Ціла війна, що два роки клекотала на цих горах, не видавалася для Сруля таким жахом, як учорашня ніч. Усе це наповняє його непереможним жахом і, піднявши лапсардак, стрімголов летить у долину. За ним женуться жорстокі леґіони, ловлять його, хапають „за полу". Він чує за собою їх тупіт, дихання. Він біжить вулицею села й під кожним вікном кричить: — Ґевулт! Спасайтеся хто може! Українці!

Дикий його крик будить Хайок, Іцків, Лейбок. Вони накидають на себе, що попало та з криком і лементом вибігають на вулицю. А там у глибокій темноті гасає й галасує безліч переляканого Ізраеля. — Ріжуть! Ріжуть! Ґевулт!

Цікаво, що перелякані не бігли в ріжні сторони, а збившись у великий гайдер, рвали спочатку в сторону Кевелева, а досягнувши мосту, повернулися і женуться назад.

Паніка, що із цього виникла, порушила спокій і решти мешканців Ясіня-Центру. Шваби й мадяри збурилися також. Наступлений бувший цісарський жандарм, а тепер „сусід вуйко" Хомишин, що остаточно осілився в Ясіню, покинув загріте леговисько, а на ній молоду, по вбитому на війні чоловікові, вдовичку, уважно натягнув штани, солідно завязав краватку й, защипнувши до останнього ґудзика, вийшов також на вулицю.

Але гайдер уже затихав. Десь далеко затихали решта лементів. Натомісць вулицею назваводи примчало з десяток вершників.

(Дальше буде).

ПРОТОКОЛ

3. РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, ЯКЕ ВІДБУЛОСЯ В ДНЯХ 17 ДО 21 ЛЮТОГО 1936 РОКУ В ДОМІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА ПІД Ч. 81-83 ҐРЕНД СТРІТ, ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА Р. СЛОБОДЯНА. 3)

SHOWING ALL LOSSES AND CLAIMS UNPAID DECEMBER 31, 1935.

Date of Death or Notice of Disability	NAME OF INSURED	P. O. ADDRESS (City or Town & State)	Amount Due and Unpaid	In Process of Adjustment or Reported	Why Unpaid or Resisted
Apr. 26, 1926	Michael Bereza	Madison, Ill.	800.00		Legal controversy
Sept. 25, 1928	Harry Leszko	Wheeling, W. Va.	300.00		Legal controversy
Dec. 25, 1933	Dmytro Onyszczuk	Jamaica, N. Y.	445.04		Legal controversy
Dec. 10, 1934	Roman Sosnowsky	Chicago, Ill.	500.00		Legal controversy
Nov. 5, 1935	John Mateychak	New Britain, Conn	1,000.00		No proof of death
July, 1933	Dmiter Prystajuk	Newark, N. J.	346.00		No proof of death
		Total	$3,391.04		

SCHEDULE OF MEMBERSHIP, AMOUNT OF INSURANCE, MORTUARY RECEIPTS, NUMBER OF DEATHS AND LOSSES AT ATTAINED AGE.

Attained Age	Number of Members Dec. 31 1935	Amount of Insurance	Number of Deaths During the year	Death Losses Reported During the year
18	838	$ 715,500		$
19	659	562,000		
20	676	590,000	2	1,500
21	487	427,000	2	2,000
22	366	325,000	1	1,000
23	317	286,250		
24	377	252,750	1	1,000
25	212	188,000	1	1,000
26	190	168,828		
27	164	152,301		
28	143	129,000	1	500
29	132	119,750		
30	151	137,642		
31	120	103,187	3	2,500
32	154	138,500	1	1,000
33	131	112,399		
34	176	148,250		
35	224	183,500	1	1,000
36	339	278,250		
37	508	409,250		
38	753	616,500	2	1,500
39	875	725,588	3	2,000
40	1,016	827,331	7	6,500
41	1,079	894,000	4	3,500
42	1,072	886,789	2	750
43	971	797,941	7	6,500
44	931	775,711	6	5,000
45	946	792,000	8	6,500
46	923	770,357	10	9,000
47	998	829,627	6	5,500
48	820	673,750	10	6,750
49	717	584,750	11	9,500
50	676	547,250	4	3,250
51	577	474,250	5	4,500
52	477	388,850	9	7,750
53	435	349,115	5	3,000
54	394	323,500	6	5,500
55	296	229,405	9	6,500
56	269	201,000	5	4,000
57	197	150,723	4	3,250
58	188	141,000	6	4,500
59	162	119,715	3	2,000
60	125	95,413	6	3,750
61	105	79,991	1	1,000
62	89	71,000	3	1,500
63	60	47,750	2	2,000
64	58	49,750	3	2,750
65	35	28,677	6	2,750
66	42	35,000	2	2,000
67	26	21,500	2	2,000
68	21	19,000	2	2,000
69	16	15,250		
70	8	8,000		
71	3	3,000		
72	5	5,000	1	1,000
73	8	8,000		
74	2	2,000		
75	4	4,000		
76	6	5,500		
77	2	1,100		
78	1	1,000		
Total	21,652	$18,027,502	173	$139,500

JUVENILE

Attained Age	Number of Members Dec. 31 1935	Amount of Insurance	Number of Deaths During the year	Death Losses Reported During the year
2	177	5,033	1	10.00
3	111	6,022		
4	131	9,380	1	100.00
5	187	16,446	1	130.00
6	250	26,334		
7	323	42,694		
8	401	62,903		
9	473	92,880		
10	582	142,743		
11	679	187,596	2	773.00
12	704	220,709		
13	726	251,635		
14	846	294,690		
15	897	311,693	1	346.00
16	973	381,549	2	692.00
17	885	349,555	1	400.00
18	510	197,039.40	4	1,464.00
Total	8,855	$2,598,901.40	13	$3,915.00
Grand Totals	30,507	$20,626,403.40	186	$143,415.00

EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Number	Amount
Benefit certificates in force December 31, 1934	30,815	$20,672,721.00
Benefit certificates written during the year	2,189	1,291.455.00
Benefit certificates revived during the year	6,040	4,572,805.00
Totals	39,044	$26,536,981.00
Deduct terminated, decreased or transfered during the year	8,537	5,910,577.60
Total benefit certificates in force Dec. 31. 1935	30,507	$20,626,403.40
Benefit certificates terminated by death during 1935	186	143,415.00
Benefit certificates terminated by lapse reported during 1935	8,351	5,767,162.60

Повища табеля, яка є призначена для стейтових асекураційних властей, виказує, що У. Н. Союз мав з кінцем 1935 року разом усіх членів 30,507. А звіт головного рекордового секретаря виказує, що з кінцем 1935 року було всіх членів 29,591. Отже ріжниця між тими двома числами виносить 916. Та ріжниця є тому, що гол. рек. секретар подає у свому звіті число тільки самих активних членів, то є таких, що платять свої вкладки, а в повищій табелі є зачислені також і ті члени, що відійшли на виплачене обезпечення і на безплатне продовження на протязі кількох останніх років, і Союз має ще супроти них зобовязання. А таких членів є 916.

Згідно з ухвалою головного уряду з 1908 року подаю поіменний спис померлих членів, по котрих остається в сирітськім фонді невиплачені посмертні запомоги.

ФОНД СИРІТСЬКИЙ У. Н. СОЮЗА.

31-го грудня 1935 року.

Гнат Марія	в. 40	$300.00
Мохнач Іван	в. 7	41.67
Рапавий Василь	в. 28	150.00
Савко Іван	в. 23	100.00
Товт Іван	в. 84	166.67
Кравець Іван	в. 182	397.26
Конкольняк Анастазія	в. 144	180.00
Гатала Михайло	в. 34	50.00
Ратковський Микола	в. 77	450.00
Левицький Йосиф	в. 19	500.00
Ілько Стефан	в. 102	500.00
Брилевський Петро	в. 301	250.00
Ґіба Ксеня	в. 104	200.00
Слободзян Іван	в. 149	244.33
Музика Петро	в. 225	500.00
Микитко Василь	в. 330	300.00
Липка Тимко	в. 300	225.00
Мулик Юрій	в. 338	125.00
Гавришків Микола	в. 278	300.00
Ференц Іван	в. 360	700.00
Окаль Гнат	в. 87	75.00
Граділь Ілько	в. 305	166.67
Кливак Каспер	в. 67	500.00
Михальчук Лукаш	в. 195	69.80
Мендак Іван	в. 107	80.00
Василь Михайло	в. 102	187.50
Вітенько Лука	в. 170	250.00
Ващур Андрій	в. 113	100.00
Михайлів Василь	в. 288	200.00
Юзефович Каїтан	в. 370	400.00
Нагребний Тимко	в. 168	216.67
Дзюбан Іван	в. 239	200.00
Фиканич Іван	в. 65	400.00
Маґура Йосиф	в. 170	100.00
Заходняк Стефан	в. 213	400.00
Лазорек Кузьма	в. 153	250.00
Сарабаха Петро	в. 34	250.00
Сидор Марія	в. 104	323.91
Мельник Григорій	в. 321	400.00
Зілінський Франко	в. 296	100.00
Трач Іван	в. 282	250.01
Савчак Стефан	в. 51	240.00
Носко Флоріян	в. 110	300.00
Шкапій Доська	в. 36	150.00
Зазуля Іван	в. 217	200.00
Криванич Михайло	в. 305	200.00
Кримський Антін	в. 396	300.00
Шабінська Юлія	в. 118	100.00
Шарон Михайло	в. 76	100.00
Шмілик Дмитро	в. 247	100.00
Кузьма Макар	в. 87	94.41
Моркін Іван	в. 95	100.00
Чайка Дмитро	в. 32	300.00
Гладкий Стефан	т. 237	466.68
Білик Микола	в. 20	700.00
Сливар Юлія	в. 62	200.00
Швець Яцко	в. 217	150.00
Пашук Павло	в. 62	400.00
Шкарлат Іван	в. 301	250.00
Прибильський Мих.	в. 109	283.34
Дзябка Іван	в. 218	650.00
Кушнір Юрій	в. 288	200.00
Паславський Іван	в. 245	125.00
Міллер Іван	в. 127	433.34
Гапа Андрій	в. 88	500.00
Ярмій Михайло	в. 76	80.00
Мігаль Микола	в. 68	400.00
Ґеці Марія	в. 85	200.00
Грицин Ілія	в. 106	50.00
Бахоровський Андрій	в. 102	500.00
Гамера Анна	в. 112	166.67
Мельник Йосиф	в. 241	600.00
Кость Микола	в. 182	50.00
Зубик Афтан	т. 63	116.67
Пішко Микола	в. 254	62.50
Фариник Данило	в. 213	300.00
Шафран Семен	в. 29	225.00
Зварич Іван	в. 364	200.00
Глива Дмитро	в. 104	257.15
Дзят Варвара	в. 108	350.00
Покітинський Михаїл	в. 198	480.00
Чорненький Григорій	в. 10	120.00
Кіхтан Теодор	в. 274	200.00
Крупа Іван	в. 98	500.00
Войтович Дмитро	в. 147	200.00
Ґерльовський Петро	в. 283	150.00
Руґ Володислав	в. 72	600.00
Олексів Олекса	в. 259	100.00
Юрчак Микола	в. 69	125.00
Космина Каська	в. 168	240.00
Роман Стефан	в. 254	150.00
Приходько Максим	в. 170	400.00
Ревіляк Йосиф	в. 82	218.82
Кулин Дмитро	в. 230	266.68
Кошельник Іван	в. 324	$400.00
Свербивус Михайло	в. 76	150.00
Кібало Михайло	в. 137	200.00
Маґун Григорій	в. 24	450.00
Маційовський Балентій	в. 78	300.00
Жебровський Вацлав	в. 213	125.00
Гурляк Іван	в. 122	350.00
Вишняк Михайло	в. 213	500.00
Новак Юстина	в. 156	400.00
Куйбіда Петро	в. 114	200.00
Прокопенко Розалія	в. 112	250.00
Барицак Анна	в. 311	500.00
Сворень Василь	в. 326	375.00
Гориняк Григорій	в. 27	300.00
Сорока Іван	в. 253	100.00
Лопаца Теодор	в. 170	200.00
Новомлинський Іван	в. 85	900.00
Роборецька Катерина	в. 364	300.00

Тарбай Марія	в. 202	750.00
Рудак Пелягія	в. 170	83.34
Стадник Стефан _____	в. 191	100.00
Ницько Михайло	в. 273	250.01
Гомішак Марія	в. 29	$500.00
Коваль Анастазія	в. 112	500.00
Згіба Катерина _____	в. 95	150.00
Сковронська Анеля ..	в. 112	500.00
Замос Марія	в. 119	200.00
Веселик Іван	в. 45	400.00
Свербивус Йосифина	в. 76	162.50
Салій Стефан	в. 8	400.00
Орляк Петро	в. 268	200.00
Іж Данько	в. 379	150.00
Крісто Катерина	в. 100	800.00
Коваль Іван	в. 218	200.00
Шедній Микола	в. 91	333.34
Падучак Дмитро	в. 316	350.00
Подлужний Петро ___	в. 91	133.34
Козак Йосиф	в. 221	400.00
Варґа Марія ________	в. 223	50.00
Майорчик Антін	в. 113	450.00
Береза Катерина	в. 197	550.00
Петришин Василь	в. 221	450.00
Рачик Михайло	в. 300	450.00
Маруняк Сташка ____	в. 273	180.00
Багній Марія	в. 112	300.00
Баер Станислав	в. 113	600.00
Чура Михайло	в. 220	100.00
Луцків Василь	в. 143	175.00
Салабай Роман	в. 129	$400.00
Зиндран Ірон _______	в. 276	196.40
Маркович Стефан	в. 380	200.00
Крупеля Вінцентина ..	в. 80	200.00
Петрик Катерина	в. 156	800.00
Кушко Катерина	в. 78	200.00
Буняк Кирило	в. 160	400.00
Адамчук Павло	в. 29	450.00
Дмишко Дмитро	в. 6	75.00
Тобіяш Йосиф	в. 149	150.00
Єтковський Йосиф ..	в. 392	300.00
Козак Данило	в. 84	200.00
Шведюк Анна ______	в. 276	450.00
Цілінський Віктор ...	в. 81	50.00
Каратник Стефан	в. 158	350.00
Куйбіда Анна _______	в. 114	400.00
Фільо Михайло	в. 26	228.59
Нич Олекса _________	в. 67	500.00
Рибак Михайло	в. 361	300.00
Сербин Юстина _____	в. 321	50.00
Пилипишин Теодор ..	в. 8	200.00
Гальчин Микола	в. 282	277.80
Яремчук Стефан	в. 95	400.00
Кріль Петро	в. 163	600.00
Павлина Йосиф	в. 282	400.00
Кріль Стефан	в. 218	500.00
Семанцьо Михайло ...	в. 28	160.00
Когут Михайло _____	в. 69	225.00
Федюк Марія _______	в. 332	100.00
Гайдук Олекса ______	в. 157	266.67
Дуда Марія	в. 163	300.00
Посід Дмитро	в. 361	400.00
Ронік Семен	в. 234	750.00
Напованець Марія ...	в. 65	500.00
Бринецька Марія	в. 363	400.00
Червак Анастазія	в. 21	200.00
Колодій Катерина ...	в. 63	200.00
Козевич Кароліна ...	в. 344	800.00
Олексишин Іван	в. 280	500.00
Ґаздин Вартоломей ..	в. 8	400.00
Микитюк Марія	в. 216	500.00
Чучман Іван	в. 221	350.00
Чайковська Анна	в. 110	600.00
Ґинґа Микола	в. 76	333.34
Борик Андрій	в. 74	400.00
Чайковський Олекса__	в. 295	200.00
Хэрко Теодор	в. 137	250.00
Ярошик Петро	в. 175	333.34
Мечніковська Анна __	в. 326	180.00
Сліпко Іван	в. 102	800.00
Кудрик Степан ______	в. 44	200.00
Савка Юлія	в. 25	166.67
Ґринишин Микола ...	в. 22	400.00
Ґузар Микола	в. 251	250.01
Мазур Ева __________	в. 70	150.00
Юрас Катерина	в. 257	250.00
Ґойсак Стефан	в. 217	150.00
Чайковський Петро ..	в. 110	1000.00
Сарахман Теодор ____	в. 218	500.00
Химка Павло _______	в. 86	666.66
Фенцур Катерина	в. 36	530.00
Семенчук Іван	в. 48	200.00
Смоляр Серафин ____	в. 332	285.73
Ковальський Петро ..	в. 276	250.00
Ґомзяк Теодор	в. 334	200.00
Думкович Іван ______	т. 58	150.00
Олійник Іван _______	в. 60	125.00
Костек Павло	в. 96	500.00
Гумен Іван _________	в. 22	666.67
Штим Прокіп	в. 106	400.00
Матущак Бронислав .	в. 247	300.00
Стефанів Йосиф	в. 179	600.00
Казюта Йосиф	в. 248	250.00
Винник Михайло	в. 45	350.00
Коцоловський Іван __	в. 165	350.01
Луців Франко	в. 8	400.00
Меч Феська	в. 95	275.00
Скібяк Розалія	в. 133	428.58
Німий Іван	в. 192	200.00
Павлюк Андрій	в. 213	300.00
Ґой Катерина ______	в. 169	230.00
Чугай Теодор	в. 217	400.00
Шурин Володимир ..	в. 147	425.00
Онисько Магдалина ..	в. 177	100.00
Ґречин Антін ______	в. 275	266.67
Москалик Кость	в. 28	300.00
Дідух Марія	в. 301	50.00
Харовський Михайло	в. 78	400.00
Рабець Юрій	в. 52	850.00
Рудий Олекса ______	в. 243	333.34
Петрина Василь	в. 301	100.00
Романів Андрій _____	в. 20	200.00
Питель Іван ________	в. 38	111.12
Ферлей Анастасія	в. 146	250.00
Квецінь Антін	в. 8	800.00
Ключка Володимир ..	в. 132	425.00
Вавро Пилип	в. 120	1500.00
Левчак Іван	в. 142	300.00
Луцишин Катерина __	в. 36	200.00
Шулик Іван	в. 27	250.00
Романишин Матвій __	в. 95	375.00
Воробель Антін	в. 336	400.00
Попович Роман	в. 278	400.00
Савків Гнат ________	в. 104	300.00
Ярмолик Параня	в. 324	160.00
Добош Іван	в. 120	800.00
Романів Ксеня	в. 124	187.50
Андріїв Параска	в. 36	200.00
Поврозник Павло ...	в. 98	200.00
Лебіщак Пазя ______	в. 237	60.00
Ганчар Анна	в. 106	200.00
Місяк Теодор	в. 209	50.00
Самсон Петро ______	в. 145	300.00
Марків Семко ______	в. 194	266.67
Левицький Стефан __	в. 179	400.00
Сембрат Юрій ______	в. 86	200.00
Феленчак Ілія ______	в. 310	62.50
Деленко Михалина __	в. 96	600.00
Сініцький Ілько _____	в. 243	250.00
Міщак Константин __	в. 105	500.00
Карбовничак Стефан _	в. 48	1129.97
Іваницький Іван _____	в. 211	300.00
Тимків Павлина _____	в. 361	500.00
Слодичко Йосиф ____	в. 1	181.85
Єзуско Михайло ____	в. 179	400.00
Бальоґ Аґата _______	в. 354	157.84
Черепаняк Михайло __	в. 209	90.00
Федун Дмитро ______	в. 361	350.00
Фрей Матрона ______	в. 212	200.00
Денис Іван _________	в. 168	200.00
Підкова Ілія ________	в. 58	300.00
Онисько Текля ______	в. 177	200.00
Фенцур Дмитро _____	в. 217	700.00
Швець Яків ________	в. 370	600.00
Демкович Олекса ____	в. 204	300.00
Янковський Антін ___	в. 301	1000.00
Бирва Іван _________	в. 304	1000.00
Лиляк Василь ______	в. 300	300.00
Назаревич Іван ______	в. 191	1000.00
Бойкевич Григорій __	в. 371	50.00
Карась Анастасія ___	в. 251	450.00
Сива Катерина _____	в. 147	510.00
Довгань Іван _______	в. 204	230.75
Маруняк Войтко ____	в. 273	600.00
Сковронська Пелягія _	в. 108	400.00
Прийма Текля ______	в. 248	850.00
Лозовський Іван ____	в. 345	929.32
Феснак Захарко ____	в. 105	400.00
Кресан Михайло ____	в. 350	1000.00
Яжик Йосиф _______	в. 111	124.75
Букатчук Василь ____	в. 42	447.00
Німець Анна _______	в. 202	200.00

Разом ____________________	$ 96,743.03
Проценти _________________	108,690.98
Фонд сирітський з кінцем грудня 1935 остає ______	$205,434.01

В фонді сирітськім є депозитовані всі гроші, належачіся і виплачувані з фонду посмертного, яко бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тихже, котрі в протягу трох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони є управнені.

Посмертну запомогу з фонду сирітського виплачується спадкоемцеви повнолітному, котрий докаже метрикою уродження, або інщим правним документом свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союза. ......

Для всіх спадкоємців, замешкалих в Злучених Державах і Канаді організація виплачує 3% відсотки на рік.

Сиротинець захист.

Готівка сиротинця-захисту осталась на суму $31,186.25. Тому, що банки знизили відсотки від більшої суми, яка остається на депозиті, в січні 1936 р. рішено закупити Федерал Ленд Бенк Бонди $25,000, за котрі заплачено суму $24,689.44. В банках остається готівка $6,496.81.

Фонд імени С. Ядловського знаходиться в банку на суму $2,445.36. За 1935 р. отримано процент на суму $60.00. Відсотки призначені на допомогу студентам-ремісникам і тому вказаним булоб вишукати відповідних стипендистів у ріднім селі покійного або з поблизьких околиць.

На отсих рахункових табелях закінчую свій звіт. Більше вияснень подам у дискусії над звітом та на запити. Праця в канцелярії не дозволяла мені частіше виїзджати на збори та Союзові свята до дальших місцевостей від осідку головної канцелярії.

Згадаю тут про солідну співпрацю членів екзекутиви, головного уряду і всіх відділових урядників.

Наслідки депресії ще даються в знаки, ми ще не вийшли на рівнину, щоб могли спокійно продовжувати свою працю та упорядкувати інвестиції. Ще дальше потрібно нам напружити всі свої сили й видержати на своїх стійках. Я вірю, що при дальшій співпраці та вирозумінню організаційного діла прийде час, що будемо здобувати щораз то нові ряди Союзових членів, а тимсамим зможемо і надалі розбудовувати нашу організацію в користь та на славу нашої української еміґраці.

ЗВІТ З АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ" М. МУРАШКА.

Цього року приходиться мені здавати також звіт з адміністрації „Свободи", бо, як було проголошено протоколом з нарад головного екзекутивного комітету У. Н. Союза з 21 вересня 1935 року, від 20 липня 1935 року а саме від часу, коли П. Маційовський, не можучи виконувати своїх обовязків, вніс писемну просьбу про звільнення його з уряду завідателя „Свободи", я, згідно зі статутом, перебрав і виконую обовязки завідателя „Свободи". Тимсамим я здаю звіт з адміністрації „Свободи".

ПРИХІД.		РОЗХІД.	
Січень	$6,941.13	Січень	$5,264.87
Лютий	5,021.11	Лютий	4,637.05
Березень	6,548.52	Березень	7,033.12
Квітень	5,233.20	Квітень	4,101.47
Травень	7,693.95	Травень	6,465.77
Червень	5,504.39	Червень	4,901.41
Липень	4,910.91	Липень	4,954.30
Серпень	5,035.17	Серпень	4,740.48
Вересень	5,257.45	Вересень	5,702.27
Жовтень	5,856.64	Жовтень	4,581.92
Листопад	7,531.05	Листопад	5,493.61
Грудень	6,328.80	Грудень	10,855.09
Разом	$71,862.32	Разом	$68,731.36

Пояснення приходів і розходів.

На прихід зложилися такі позиції:		На розхід зложилися такі позиції:	
Передплата від членів	$48,840.00	Платня редакторів за рік і завідателя за 6½ місяця	$11,156.66
Передплата приватна	3,488.73	Платня робітників	23,655.22
Оголошення	5,260.30	Платня кореспондентів	1,690.80
Роботи для У. Н. Союза	8,241.06	Папір і інші потрібні матеріяли в друкарні	10,372.10
Роботи приватні	1,835.27	Почта за часопис	5,855.70
Торг з книгарні	2,229.69	Опал, світло, електрика	1,854.94
Ріжні дрібні, звороти і т. п.	1,967.27	Видатки адміністрації	2,127.36
		Асекурація	641.36
		Машинерія й інші друкарські прилади	300.86
		Направа машин	52.96
		Купно книжок	1,303.22
		Податки, чинш і т. д.	9,720.18
Разом	$71,862.32	Разом	$68,731.36

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Прихід від 1-го січня до 31-го грудня 1935	$71,862.32
Готівка в банку з днем 31-го грудня 1934	11,821.11
Разом	$83.683.43
Розхід від 1-го січня до 31-го грудня 1935	68,731.36
Остається готівки по день 31-го грудня 1935	$14,952.07
Депозит у газовій компанії	50.00
	$15,002.07

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА.

Рух членів за 1935 рік.

З початком січня 1935 року було в У. Н. Союзі всіх повнолітніх членів ____ 20,974

В 1935 році принято нових ____ 1,562
принято наново ____ 1,451
принято з переступними листами ____ 355
принято з інших кляс ____ 73
перенесено зі старого до нового роду обезпечення ____ 3,077

Разом 27,492

В 1935 році суспендовано ____ 2,728
відійшли з переступними листами ____ 362
відійшли до інших кляс ____ 72
відійшли зі старого до нового роду обезпечення ____ 3,077
відійшли зі зворотом в готівці ____ 46
відійшли з виплаченим обезпеченням ____ 8
відійшли на безплатне продовження ____ 50
померли ____ 166

Разом 6,509

Отже з кінцем 1935 року осталося в У. Н. Союзі повнолітніх членів ____ 20,983

Молодечий Департамент.

З початком січня 1935 р. було в У. Н. С. всіх дітей 9,273
В 1935 році принято нових ____ 599
принято наново ____ 462
принято з переступними листами ____ 170
принято з інших кляс ____ 28

Разом 10,532

В 1935 році суспендовано ____ 993
відійшли з переступними листами ____ 175
відійшли до інших кляс ____ 28
відійшли до повнолітніх членів ____ 686
відійшли на безплатне продовження ____ 28
відійшли з виплаченим обезпеченням ____ 1
померли ____ 13

Разом 1,924

Отже з кінцем 1935 осталося в У. Н. Союзі всіх дітей 8,608

З цього числа було обезпечених:

В клясі I. Молодечого Департаменту ____ 6,914
В клясі II. Молодечого Департаменту ____ 1,694

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

З кінцем 1935 року було членів у старім роді обезпеч. 571
В обезпеченні, платнім за життя, з вкладками на протязі 20 років ____ 566
В обезпеченні, платнім по смерти, з вкладками до 70 року життя ____ 617
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками на протязі 20 років ____ 1,002
В новім обезпеченні на ціле життя для нових членів 2,586
В новім обезпеченні на ціле життя для старих членів 15,641

Разом 20,983

Зіставлення за 6 місяців 1935 р.

Готівка з кінцем червня 1935 року осталася ____ $ 358,334.92
Прихід за 6 місяців ____ 1,012,966.16

Разом ____ $1,371,301.08
Розхід за 6 місяців ____ 1,018,011.41

Готівка з кінцем грудня 1935 року $353,289.67

Зіставлення за 1935 рік.

Готівка з кінцем 1934 року осталася ____ $ 256,250.29
Прихід за 1935 рік ____ 2,144,527.15

Разом ____ $2,400,777.44
Розхід за 1935 рік ____ 2,047,487.77

Готівка з кінцем грудня 1935 року $353,289.67

Білянс Українського Народного Союза.

Стан чинний:

Готівка ____ $ 353,289.67
Морґеджі ____ 1,259,514.84
Бонди ____ 871,040.99
Реальности ____ 679,847.24
Дім У. Н. Союза ____ 110,000.00
Позички членам ____ 447,037.50

Разом $3,720,730.24

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА ВІД 1-го ЛИПНЯ ДО 31-го ГРУДНЯ 1935 Р.

ПРИХОДИ:

	З місячних вкладок	Процент від бондів	Процент від морґеџів	Процент з банків	Сирітські части	Відзнаки книги і ін.	Сплати морґеџів	Сплати бондів	Сплати позичок	Рент	Звороти	Заробок на бондах	Проц. від позичок	Перенос з резерви і Мол. Деп.	Спродаж і заробок на прапертах	Звороти стипендій	РАЗОМ
Липень	42,213.05	1,977.50	3,534.68	1,374.31		1.110.00	3,924.35		442.17				1,177.15	215,017.00			270,770.21
Серпень	43,771.20	579.61	3,277.63		230.75		138.13		17,521.00				1,654.02				67,172.34
Вересень	43,080.39	3,046.26	4,772.15		800.00		10,316.52		1,185.00				1,238.56				64,438.88
Жовтень	42,817.92	1,131.25	2,571.31				119,952.54	4,000.00	1,622.00				981.44	16,395.75			189,472.21
Листопад	42,920.63	2,719.37	2,607.10		400.00		18,128.32		3,159.90				1,055.60				70,990.92
Грудень	43,902.07	5,785.74	10,929.22	463.37	3,951.07		5,040.16	82.462.00	1.079.00	42,602.13	4,800.00	1,292.50	1,432.51	90.172.50	56,109.33	100.00	350,121.60
Разом	258,705.26	15,239.73	27,692.09	1,837.68	6,491.82		157,500.02	86,462.00	25,009.07	42,602.13	4,800.00	1,292.50	7,539.28	321,585.25	56,109.33	100.00	1,012,966.16

РОЗХОДИ:

	Фонд посмертний	Фонд адміністр.	Фонд резервовий	Фонд конвенц.	Фон. запомог.	Фонд народний	Фонд сирітський	Морґеџі	Бонди	Позички	Реальність	РАЗОМ
Липень	223,874.46	5,894.36			1,785.00		1,170.35	23.49		8,448.00	1,474.58	242,670.24
Серпень	27,695.00	16.523.19			1,690.00		1,096.20	41,606.73		12,462.00	1,484.33	102,557.45
Вересень	9,273.35	5,715.92			1,450.00	50.00	1,213.70	4,070.11	10,300.00	11,110.00		43,183.03
Жовтень	34,282.13	16,890.32		47.78	1,520.00		3,188.69	55,619.04	61,200.00	6,673.00	118,067.88	297,488.84
Листопад	16,579.83	8,766.12			1,930.00		2,224.98	3,217.02		7.708.00	17,913.13	58,339.03
Грудень	110,341.45	32.169.63			1,899.20		1,914.59	38,316.61	77.498.24	11,633.00		273,772.72
Разом	422,046.22	85,959.54		47.78	10.274.20	50.00	10.808.51	142,853.00	143,993.24	58,034.00	138,939.92	1,018,011.41

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1935.

ПРИХОДИ:

	З місячних вкладок	Процент від бондів	Процент від морґеџів	Процент з банків	Сирітські части	Відзнаки книги і ін.	Сплати морґеџів	Сплати бондів	Сплати позичок	Рент	Звороти	Заробок на бондах	Проц. від позичок	Перенос з резерви і Мол. Деп.	Спродаж і заробок на прапертах	Звороти стипендій	РАЗОМ
1-ий ½ рік	248,771.06	18,266.73	23,202.19	1,611.32	1,350.00	24.24	95,169.21	289,177.75	3,622.65	1,249.97	290.00	6,209.42	8,235.22	434,381.23			1,131,560.99
2-ий ½ рік	258,705.26	15,239.73	27,692.09	1.837.68	6.491.82		157,500.02	86,462.00	25.009.07	42,602.13	4,800.00	1,292.50	7,539.28	321,585.25	56,109.33	100.00	1,012,966.16
Разом	507,476.32	33,506.46	50,894.28	3,449.00	7,841.82	24.24	252,669.23	375,639.75	28,631.72	43,852.10	5,090.00	7,501.92	15,774.50	755,966.48	56,109.33	100.00	2,144,527.15

РОЗХОДИ:

	Фонд посмертний	Фонд адміністр.	Фонд резервовий	Фонд конвенц.	Фонд запомог.	Фонд народний	Фонд сирітський	Морґеџі	Бонди	Позички	Реальність	РАЗОМ	РАЗОМ
1-ий ½ рік	141,453.39	56,853.35	359,945.48		9,240.72	4,615.02	10 191.60	78,666.76	210.242.50	72.117.00	86,150.54		1,029,476.36
2-ий ½ рік	422,046.22	85,959.54		47.78	10,274.20	50.00	10,808.51	142,853.00	148,998.24	58,034.00	138,939.92		1,018,011.41
Разом	563,499.61	142,812.89	359,945.48	47.78	19,514.92	4,665.02	21,000.11	221,519.76	359,240.74	130,151.00	225,090.46		2,047,487.77

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення ____ $2,886,165.27
Фонд резервовий ____ 98,501.19
Фонд адміністраційний ____ 110,664.43
Фонд запомоговий ____ 76,939.14
Фонд народний ____ 5,703.61
Фонд конвенційний ____ 27,702.76
Investment & Mortality Fluctuation Fund ____ 224,964.00
Фонд посмертний старого роду обезпечення ____ 84,655.83
Фонд сирітський ____ 205,434.01

Разом $3,720,730.24

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНУ У. Н. С. ВІД 1. ЛИПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1935 Р.

П Р И Х О Д И

	З місячних вкладок	Процент з банків	Процент від бондів	Процент від морґеч.	Рент від реальности	Сплата бондів	Сплата морґечів	Заробок на бондах	РАЗОМ
Липень	2,399.90	135.00	513.75	588.52			2,244.75		5,881.92
Серпень	2,410.21		200.87	649.50			200.00		3,460.58
Вересень	2,368.56			973.20			217.50		3,559.26
Жовтень	2,346.91			255.15			112.25		2,714.31
Листопад	2,327.71		1,954.65	728.80		19,305.00	85.00		24,401.16
Грудень	2.370.07	89.68	106.25	686.85	4,006.08		50.00		7,308.93
Разом	14,223.36	224.68	2,775.52	3,882.02	4,006.08	19,305.00	2,909.50		47,326.16

Р О З Х О Д И

	Виплати посм. запомог	Платні пом. сил	Молодечий журнал	Праці друк. і т. п.	Актюар	Морґечі	Реальність	Видатки канцелярії	Перенос до УНС за діти	Бонди	Нагороди	Процент на морґ. і бонд.	РАЗОМ
Липень	400.00	212.00	475.00		500.00			25.00					1,612.00
Серпень	130.00	269.00	475.00					25.00			50.00		949.00
Вересень	320.00	216.00	475.00			1,000.00		25.00					2,036.00
Жовтень	344.00	216.00	475.00			15,931.68		25.00				351.83	17,343.51
Листопад	100.00	270.00	475.00	330.51				25.00		305.00			1,505.51
Грудень	263.00	216.00	475.00	321.85				25.00	6,860.00	24,750.00	821.50	49.48	33,781.83
Разом	1,557.00	1,399.00	2,850.00	652.36	500.00	16,931.68		150.00	6,860.00	25,055.00	871.50	401.31	57,227.85

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗА. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1935-тий.

П Р И Х О Д И

	З місячних вкладок	Процент з банків	Процент від бондів	Процент від морґеч.	Рент від реальности	Сплата бондів	Сплата морґечів	Заробок на бондах	РАЗОМ
1-ий ½ рік	14,603.30	850.26	1,280.80	4,152.04		12,086.50	50,862.92	112.50	83,948.32
2-ий ½ рік	14,223.36	224.68	2,775.52	3,882.02	4,006.08	19,305.00	2,909.50		47,326.16
Разом	28,826.66	1,074.94	4,056.32	8,034.06	4,006.08	31,391.50	53,772.42	112.50	131,274.48

Р О З Х О Д И

	Виплати посм. запомог	Платні пом. сил	Молодечий журнал	Праці друк. і т. п.	Актюар	Морґечі	Реальність	Видатки канцелярії	Перенос до УНС за діти	Бонди	Нагороди	Процент на морґ. і бонд.	РАЗОМ
1-ий ½ рік	2,358.00	1,378.00	2,850.00	638.35	151.80	6,878.48	50,750.92	150.18		9,914.00			75,069.73
2-ий ½ рік	1,557.00	1,399.00	2,850.00	652.36	500.00	16,931.68		150.00	6,860.00	25,055.00	871.50	401.31	57,227.85
Разом	3,915.00	2,777.00	5,700.00	1,290.71	651.80	23,810.16	50,750.92	300.18	6,860.00	34,969.00	871.50	401.31	132,297.58

Зіставлення за 6 місяців 1935 р.

Готівка з кінцем червня 1935 р. осталася	$72,683.11
Прихід за 6 місяців	47,326.16
Разом	$120,009.27
Розхід за шість місяців	57,227.85
Готівка з кінцем грудня 1935 року	$62,781.42

Зіставлення за 1935 рік.

Готівка з кінцем грудня 1934 року осталася	$ 63,804.52
Прихід за 1935 рік	131,274.48
Разом	$195,079.00
Розхід за 1935 рік	132,297.58
Готівка з кінцем грудня 1935 року	$62,781.42

Білянс Молодечого Департаменту У. Н. С.

Стан чинний:

Готівка	$ 62,781.42
Морґеджі	147,197.18
Бонди	109,419.00
Реальности	56,650.92
Разом	$376,048.52

Стан довжний:

Фонд посмертний	$273,939.03
Фонд адміністраційний	102,109.49
Разом	$376,048.52

Пояснення до табель приходів і розходів.

Табелі приходів і розходів зладжені з фінансових книг з обороту готівки й інших книгових позицій за 1935 рік. Хоч ця табеля виказує, що розхід за шість місяців був більший ніж прихід, то це не значить, що загальний маєток організації може зменшився. Це тільки зменшилася готівка, бо її ужито на інвестиції. Загальний маєток за 1935 рік збільшився на суму $325,953.10.

В Молодечім Департаменті готівка зменшилася на суму $1,023.10, а маєток збільшився на суму $22,974.06. Разом приріст усіх фондів, крім друкарні і книгарні Свободи, виносить суму $348,927.16.

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, зазначений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союза, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва Фонду	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Orphan's Fd.	$ 6,218.71	$ 6,218.71
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Adm. Fd.	14,108.01	
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd.	13,684.90	27,792.91
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	15,183.18	15,183.18
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.	16,955	Sav. Dept.	Mort. Fd.	780.30	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	52,491.84	53,272.14
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	7,030.35	7,030.35
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.	8,209	Sav. Dept.	Reserve Fd.	4,575.05	
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	30,533.17	35,108.22
Linden Trust Co.	Linden, N. J.		Check Acc't	Mort. & Res. Fd.	2,631.19	2,631,19
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	11,091.65	11,091.65
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	17,616.66	
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	4,647	Sav. Dept.	New Mort. Fd.	335.43	17,952.09
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	6,995.31	6,995.31
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	6,548.27	6,548.27
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Odm. Fd.	565.30	
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Orphan's Fd.	151.05	
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	5,703.61	6,419.96
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	11,935.11	
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	736.00	12,671.11
* N. J. National Bank & Trust Co.	Newark, N. J.	19,297	Sav. Dept.	Adm. Fd.	2,725.77	2,725.77
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547638	Sav. Dept.	Conven. Fd.	2,946.78	2,946.78
Integrity Trust Co.	Philadelphia, Pa.	32502	Sav. Dept.	Mort. Fd.	11,188.28	11,188.28
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	73,192.94	73,192.94
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Ddm. Fd.	33,197.36	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indegent Fd.	11,082.90	44,280.26
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	10,040.55	10,040.55
				Total	$353,289.67	$353,289.67

(Далі буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЩО РОБИТИ?

Член одного відділу У. Н. Союза пише:

„Дуже гарно поступаєш, дорогий Батьку Союзе, що винагороджуєш за нового члена всіх відділових урядників. А чи заслужили вони собі на те? От у нашім відділі жінка й 4 дітей предсідника відділу не є в Союзі. А касієр має троє дітей, а вони і його жінка не стоять у Союзі. Зате всі вони є в чужих компаніях, бо чуже для них смачніше, солодше та краще. З другої сторони маємо таких членів у відділі, які платять місячно до Союза за обезпечення своїх родин до $15. Що робити з такими урядниками?"

Уряд У. Н. Союза не може говорити членам, що вони мають робити з такими відділовими урядниками, як не може він говорити, кого їм урядниками вибирати. Наша орґанізація демократична й лишає своїм членам право правити собою свобідно. Як демократична орґанізація, Союз має довіря до членів, що вони знайдуть способи, як цьому зарадити. Як уже знайшовся член, що цю справу підносить публично, то це вже знак, що справа назріває до вирішення.

ЧУЖЕ СМАЧНІШЕ?

Ми привикли говорити, що нашим людям належиться власна держава, бо вони розуміють, що у власній державі краще, ніж у чужій. Ми кажемо, що всякий нарід природньо прагне стати господарем у своїй хаті. Ми любимо таким заявам приплескувати, бо, як ми плещемо, нам здається, що цим ми вже доказуємо, що собі заслужили на таку державу, що вже до неї доросли, як інші люди.

Коли потім бачимо, що наші люди, які таким бесідникам приплескують, до своєї орґанізації не приступають, то нас це бентежить. Що це має значити? Ніщо інше, хіба те, що ці люди неправду кажуть, коли вони говорять, що їм треба власної держави, що їм буде в своїй державі краще, що вони вже до своєї держави доросли. Такі люди наслухалися балачки про те, що дозрілі народи потребують своєї держави, й вони це приняли, але тільки поверховно. В своїм серці вони лишилися такими, якими були: вони в своє не вірять і за чужим женуться. Їм у чужім добре, навіть може ліпше, ніж у своїм. Вони ще не відчувають серцем потреба стати господарем у своїй хаті. Вони приняли засаду тільки думкою, але не серцем, себто вони тільки притакують цьому, але своєї поведінки не зміняють.

Хто, маючи свою орґанізацію, женеться в чужу, той показує, що він не має нічого проти того, щоб ним чужий правив, що він своїми справами не хоче керувати.

СВОБОДА Й ДИКТАТУРА.

Відомо, хто признає засаду свободи, той повинен би признати чоловікові право приступати до орґанізації, або не приступати.

Здавалось би, що справа дуже проста. Здавалось би, що тут іде тільки про те, чи людина хоче приступити, чи ні. Але чи все воно так? А що зробити, коли людей, що користають зо свободи так, що до орґанізації не хочуть приступити, знайдеться так багато, що навіть нема кому свободи боронити? Що робити нації, що признає свободу кождій одиниці, коли члени нації не обороняють нації як слід, так, що їй грозить утрата всякої свободи?

Як бачимо, свобода не тільки дає права, але й обовязки. Що робити, як ці обовязки багато людей занедбує так, що це грозить самій свободі?

Представмо собі, що комусь свобода людей чи нації дуже дорога. Чи це можливо представити собі, що деколи така людина пірветься на ломання свободи людей чи нації, щоб ратувати людей чи націю перед зовнішнім поневоленням? Зрештою як легко людині, падкій на ломання чужої свободи, її ломати, коли люди не беруть активної участи в публичнім життю. Отже ломання свободи й волі народів диктаторами не все така ясна справа, як декому здається. Звичайно в повстанню диктаторів виновати ті, що знали тільки права свободи, а не хотіли знати її обовязків.

З українського життя в Америці

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Академія-концерт на пошану С. Русової.

Заходом жіночих товариств: Українського Демократичного Клюбу, Жіночої Помочі, Жіночої Громади, т-ва ім. О. Пчілки і т-ва ім. Л. Українки в неділю, 15. березня, в Укр. Нар. Домі в Ню Йорку відбулась академія-концерт на пошану славної української діячки, проф. С. Русової, з нагоди її 80-літніх уродин.

Академія та удалась дуже добре. Успіх її був до певної міри приємною несподіванкою навіть для деяких жінок, членок комітету. „Дописали", здається, всі — і орґанізатори, й артистичні сили, і промовці, і публика, що, не зважаючи на невідповідний час (2 година пополудні), заповнила галю.

Здебільшого на наших концертах буває так: вдасться один бік, зіпсує другий. Цей концерт один із щасливих винятків.

На сцені — портрет нашої „Бабусі". Його дбайливо прикрасила барвистим, гарним рушником та живими квітами ніжна жіноча рука. Прикрасила для свята. Неабиякого. То українське громадянство віддає пошану, подяку славній трудовниці на нашім „убогім, сумнім перелозі".

Якось сумовито дивиться поважне, дороге обличчя, ніби втопило свій погляд у минуле, таке далеке й таке близьке, болюче й радісне, тернисте й квітчасте.

Академію-концерт відкрила вступним словом пані Ю. Ярема. Висловила побажання, щоб С. Русова та всі присутні дожили до її сотних уродин.

Концертові точки добірні, ріжноманітні. Чарує своїм співом, все свіжим ніжно-чутливим, пан П. Ординський. Душа разом з ним то вітає „Діброву", то скиглить над бідною „Чайкою".

Далі публика з радістю зустрічає паню Гребенецьку. На цей раз вона співає ще не співану тут пісню М. Лисенка — „Золоті ключі", пісню, на яку славний композитор написав рапсодію та присвятив як весільний дарунок С. Русовій 1874 року. Чудова річ, майстерне виконання. З неменшим захопленням публика слухає й дальших двох пісень, виконаних панею Гребенецькою.

Пані Й. Чижова проспівала гарно з чуттям прекрасні пісні — „Хмари" та „Горить моє серце" Лопатинського.

Пані С. Безручкова, при акомпаніяменті дочки Оксани, мило, ніжно відспівала тужливу, стару й вічно нову пісню „Ой одна я, одна" М. Лисенка до слів Шевченка. Крім того —„Не співайте мені цеї пісні" та народню пісню „У перетику ходила", за яку була нагоджена щедрими оплесками.

Хлопець Б. Ярмола та дівчинка С. Сиротюкова, обидвоє в українському вбранні, вийшли на сцену разом. Вже саму їх появу зустріло рясними оплесками. Віршем Б. Грінченка він закликав всіх до праці, вона взивала за С. Черкасенком „над все" любити рідний край.

Артистичною була декламація „Не потурай" Мальованого, що виконала Анна Дякович. Ця дівчина має природній хист до декламації.

Чудово виконала сольові скрипкові точки пані Е. Ревюкова. Слухаючи її, забуваєш увесь тягар буденного життя і переносишся в чаруюче царство звуків.

Український ансамбль сестер Єдинаків добре справився і з ніжними „Вечірніми мріями" і з жвавою гуцульською „Верховиною". Приємно бачити тут роджену українську молодь, що так добре виконує наші рідні твори.

Мило заграла на пяні „Українську думку" панна А. Вакулінська.

Головну промову про життя та працю ювилятки виголосила пані Е. Залевська. Дальші дві коротші промови, пані М. Ґембаль по анґлійськи і п. Я. Чижа, були ніби доповненням до першої.

Всі три бесідники намалювали присутнім життя і велику працю Є. Русової досить докладно, так, що публика, розходячись з концерту, з вдоволенням зазначила: „Тепер ми знаємо, хто така Русова".

Після концерту члениці т-ва Л. Українки в помешканні Укр. Демокр. Клюбу, який відступив його безплатно, частували чаєм як артистів так і членів комітету.

О. Бражникова.

—o—

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

В память Ольги Басараб.

Заходом місцевого відділу Союза Українок відбувся дня 23. лютого концерт для пошанування памяти покійної Ольги Басарабової.

Панахиду відправив о. Турула, а співав хор під управою п. М. Сокільського. Отець парох згадав Покійну кількома теплими словами.

Концерт відбувся в церковній галі. Розпочато гимном „Ще не вмерла", відограним місцевою українською бандою під проводом молодого дириґента Василя Поповича. Потім предсідниця відділу СУА Софія Матковська сказала вступне слово про терпіння Ольги Басараб у польській тюрмі. Покійна, як примір української жінки — це була тема промови о. Е. Турули. Потім співав хор. Оля Сверида віддеклямувала „На шлях сестрам українкам". Потім деклямувало двоє малих дітей бувшого учителя Романа Дмитрова, але так гарно, що їх нагороджено численними оплесками. На гармонії грав українські пісні Володимир Романів, а дві чудові стрілецькі пісні відспівав з чуттям бувший стрілець УГА Колодзінський при акомпаніяменті панни Анни Крик. Публика дуже полюбила ці пісні. Евген Матковський відіграв сольо на корнеті. При кінці грала згадана передше банда українські пісні, закінчуючи свято американським гимном.

За уряд: **Софія Матковська, Стефанія Турула, Анна Мазурик.**

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЯК МИ ПОМАГАЄМО ПОТЕРПІЛИМ ВІД ПОВЕНІ.

Дітройт, Міш. — З нагоди третьої річниці заложення Української Радіо-Години в Дітройті, зложив гром. Микола Шустакевич $10 на допомогу українським родинам, потерпілим від повені. Гроші переслано до Обеднання.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

КОГОС, Н. Й.

На „Просвіту".

Бр. св. Петра і Павла, від. 57 У. Н. Союзу, переслано через Обеднання $5 як членську вкладку для Тов. „Просвіта" у Львові.—**Г. Недільський**, секр.

—o—

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

Тов. Запорозька Січ, від. 155 У. Н. Союза, на своїм місячнім мітинґу з нагоди свята Тараса Шевченка ухвалило висигнувати з братської каси $10 на Рідну Школу та переслати ту жертву через Обеднання.

Андрій Яричевський, секр.

—o—

ГАРТФОРД, КОНН.

Коляда на Рідну Школу.

Старанням члениць У. Ч. Х., від. 5 ОДВУ, зібрано коляду в сумі $32.75 на Рідну Школу. Жертвували: бр. св. Івана Хрестителя, від. 277 У. Н. Союза, $12.75, а саме, $10 з каси, а по $1 члени відділу П. Курко й Т. Ціжман; дрібними датками 75 ц.; сестрицтво серця Ісуса при укр. кат. церкві св. Арх. Михаїла $5; Червоний Хрест з каси $5, а на зборах зложили члениці $4.50. Це були: Марія Данилів $1; по 50 ц.: Софія Ґроґоза, Анна Солецька, Стефанія Кундис, Софія Сабан, Паля Апанович, Софія Герман і Анна Бойчук. Окремо ще зібрали коляду Марія Курдина й Паля Апанович $2.50, а саме: Барщивський $1; по 50 ц.: Д. Єднoревич, С. Януш, С. Каня.

Марія Данилів, голова;
Стефанія Кундис, секр.;
Анна Данилюк, кас.

—o—

КОГОС, Н. Й.

На визвольну боротьбу й інші цілі.

На протестаційнім вічу против засуду 12 українців у Варшаві, яке відбулось у нас 26. січня ц. р., зложили на визвольну боротьбу наступні громадяни: о. М. Лисяк, Й. Білінський і О. Лисяк по $1; П. Гавришко, М. Налесняк, Х. Дзямба; З. Прейзнар, Д. Зальопаний, Н. Назарко, Т. Малиґловка по 50 ц.; П. Сенчук 35 ц.; М. Чубак, Ю. Ганчарик, С. Паска, І. Коба й П. Ґуреш по 25 ц. Разом зібрано $8.10.

На святі Ольги Басарабової, на якім гостив з нагоди обїздки п. Е. Ляхович, зложили свої жертви на визвольну боротьбу по $1: Д. Зальопаний, о. М. Лисяк, Й. Білінський, Й. Дзямба, П. Гавришенко, О. Лесняк, П. Дзямба, К. Якимчук, П. Задра, В. Сташко, Е. Сташко, Гр. Недільський, М. Гасашин; по 50 ц.: М. Говіковнч, С. Палка, Г. Михаліцький, М. Кушнір, О. Коник, В. Коник. Дрібними датками було $5.05, а разом $21.05.

Гр. Касіян Содомора в Олбани, Н. Й., зложив $5 на визвольну боротьбу, а по $1 на інвалідів і Рідну Школу.

Гроші всі разом в сумі $36.15 вислано до Обеднання.

Управа відділу ОДВУ ч. 13.

— Чи Марійка дала вам гарбуза?

— Гм, так безпосередньо того не сказала, лише: „Я воліла би повіситися, ніж вийти за вас".

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана з родиною, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за скоре виплачення мені посмертного, по моїм чоловіку і батькові дітям, бл. п. Антоні Яворськім, котрий був членом від. 121 в Ром, Н. Й. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзові. Також дякую місцевим урядникам і членам від. 121 У. Н. Союза і урядникам і членам У. Р. Союза за участь в похороні, також за квіти і автомобілі.

Текля Яворська, вдова, **Андрій, Йосиф, Михайло, Іван, Теодор**, сини, **Анна і Марія**, дочки.

Між приятельками.

— На імянини тато все дає мені гарну книжку.

— Ну, то ти певно маєш уже велику бібліотеку...

ДИФТЕРІЯ, МІЖНАРОДНЕ СЛОВО.

(Подав д-р Джан Л. Райс, комісар здоровля міста Ню Йорку).

Дифтерія не знає національних, расових та інших ріжниць. Вона забирає жертви серед ріжних груп. Родичі чужинецького роду дуже часто не слухають добрих рад урядовця заряду здоровля, котрий вказує на найновіші способи для охорони перед тою недугою, які придумала медична наука. Багато тих способів ще не знані у старому краю і тому такі родичі недовірчиво ставляться до цеї справи. Вони волять держатися старого світа, його звичаїв і ідеалів. Вони ще не навчилися, що для доброго здоровля дітей треба приноровитись до нових обставин та окруження.

У недавно зробленім поступі в медицині дифтерійне застрикування являється одною з найбільших благодатей для дітвори. Токсоїда дає охорону від дифтерії. В місті Ню Йорку через застрикування токсоїдою смертність від дифтерії понизилась від пересічного числа 750 випадків річно за десять років, перед 1929 роком, до 60 випадків 1935 року. Ні одна дитина не повинна тепер вмирати від дифтерії; фактично ні одна дитина не повинна занедужати на дифтерію. Це одна з небагатьох недуг, на котру маємо успішний охоронний середник.

Токсоїда теж не знає відріжнювань між народами й расами. Вона охоронить перед недугою дифтерії дітей італійця, румуна, еспанця, росіянина, грека, француза, німця, українця чи поляка так скоро, безболізно й успішно, як і дітей англійських родичів.

Діти однакові по всьому світі, а дитячі недуги є таксамо небезпечні серед чужомовних груп, як і серед інших. Отже для охорони кожна мати повинна віддати свої діти застрикуванню токсоїдою проти дифтерії. Кожна дитина повинна дістати цю охорону по девятьох місяцях життя, а найпізніше до шістьох років. Повна охорона розвинеться за шість тижнів. Удайтесь до лікаря з дитиною ще сьогодня, бо завтра може бути запізно.

ФЛІС.

Новітній кавалір.

— Прийдіть завтра ко нас. В 6-тій годині Оля заграє щось на фортепяні, в 7 годині Славця щось заспіває, а в 8-мій зімо вечерю.

— Дякую. Прийду в 8-мій годині.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ЯПОНСЬКІ ПРИПОВІДКИ.

Відомо, що душа й характер народу найкраще відзеркалюються в його приповідках. Всі ті народні приповідки не створили фільософи; то були люди з народу.

Найбільше люблять гру слів у приповідках японці, тому кожне слово може значити в звязку з іншими зовсім щось інше, ніж на перший погляд здавалось би.

Коли ми кажемо: „Мовчанка, це золото", то японці кажуть: „Що хочеш сказати, скажи це завтра". Відповідно до латинської приповідки: „Ін віно верітас" (у вині правда), японці мають приповідку: „Металь випробовується у вогні, а людина в вині". „Коли ти вже щось зачав, то і скінчи", у японців кажеться: „Коли ти вже рішився їсти отрую, то зїдж її разом із тарілкою".

Батько в японській родині є рівночасно начальним господарем усіх членів родини, тому вже в приповідку ввийшов страх, який має кожний японець перед батьком. Це відбивається і в приповідках. Японець має страх перед чотирма річами: вогнем, землетрусом, хуртовиною та батьком. Питання чести також подибуємо в японських приповідках. Так нпр. японець каже, що дохід (користь) і втрата тревають лише один ранок, а честь і сором тревають тисячі літ. Людина живе одну генерацію, а імя (назвище) до кінця всіх генерацій.

З іронією говорить японець і про гроші, що так дуже потрібні до життя. „Будуче життя (себто мандрівка душ) дуже потрібне, одначе грошей також треба".

Що торкається жінок, то всі приповідки випали в користь мужчин і мужів. Перед чаром жінки мужчина тяжко може встоятися, бо „мотузом із жіночого волосся можна звязати і найсильнішого слона!" Самособою, що і в японців жінка дуже балакуча, як і в усіх народів у світі. Тому то в Японії є приповідка, що жінки можуть впоратися із святкуванням Нового Року щойно в березні.

Старинний суспільний поділ японців на чотири касти: лицарів, селян, промисловців і торговців відбивається також і в японських приповідках. Так нпр. мають дуже влучну приповідку про лицарів, які „можуть бути і бідні, та не мати що їсти, а всеж уживатимуть виколювачку до зубів, і то гідну їх касти, себто довшу, ніж її має хтонебудь із нижчої касти".

Добру приповідку мають японці про багатих торговців, яку можна би пристосувати й до торговців інших національностей: „Багач і попільничка стають тим брудніші, чим більше мають грошей, чи пак попелу!" Або „Бідність і нужда роблять із людини дорогоцінний камінь, а в сяйві золота і дурень виглядає на мудрого".

Цікава є приповідка про багацьких синів, яку також можна би пристосувати не лише до синів японських багачів: „Багачі ніколи не доживуть другої генерації, бо їх сини все розтратять!" „Багатство це добро одного життя, а мудрість тисячу літ". Для лікарів японські приповідки не є прихильні. Так нпр. одна приповідка каже, що „хто хоче писати потребує паперу, а лікарі потребують людей".

Головнож напоминають приповідки японців у справах буденного життя. Так одна пригадує йому, щоб був паном свого серця, лише не сміє дозволити, щоб серце було його паном. Неможливого не сміє японець ніколи бажати, бо „ліпше ніж іти на воду й ловити рибу, остатися дома та плести сіти". Ця приповідка менше-більше відповідає нашій: „Кращий горобець у руці, ніж голуб на даху".

Сміятися треба все при всяких нагодах, головнож коли людину щось болить. Це ніколи не шкодить, а тому, що терпить, приносить користь. Це вже відома характеристика японців. Що торкається брехні, японець каже, що не вільно лише говорити брехонь, які на брехні подобають. Людина через терпіння стає шляхотна й добра, бо дерево ушляхотнюється щепленням. Дуже цікава японська приповідка є ця, яка вияснює всякому, що діється з людиною, яка пе забагато вина: „За першою склянкою пе людина вино, за другою вино пе вино, а за третьою вино пе людину".

Із неодної приповідки, що ми тут їх навели, чужі народи могли би неодного навчитися. Нема сумніву, що цей завзятий нарід багато завдячує саме старим традиційним приповідкам, що їх їм говорили батьки та напоминали, щоб жили чесно й помірковано.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Шеф до секретаря: Напишіть панові Червоному, що він хам, ошуканець і злодій, але пишіть так, щоб він не образився.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (134)

Стріляючи насліпо на своїх невидимих ворогів, захованих у лісі, бандити вдарили на ліс. Лейді Бет і Джері кинулися на землю. Якби вони пробували втікати, їх поцілилиб кулі. Та вони розуміли, що як лишаться, їх можуть піймати бандити.

І знову вояки Тарзана пустили на нападаючого ворога хмару стріл. Два бандити впали, але решта знову зібралася довкола свого провідника зі ще більшою лютю, певні, що їх пальна зброя переважить старинну зброю ворогів.

Запалені боєвим запалом вояки тепер уже не ждали на приказ, але вискочили з ліса з дикими окриками. На вид цих сильних вояків бандити встрашилися і їх ряди захиталися.

Тарзан немало застрашився, коли побачив, що його жовніри вибігли з ліса та вдарили на банду опришків, що мали при собі пальну зброю. Він боявся, що бандити зітруть його вояків на порох. Він бачив, що мусить вмішатися в бій.